

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Recreated as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 47. — Štev. 47.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 7, 1941 — PE TEK, 7. MARCA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

NA NEKAJ VEČ KOT
2c
NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izveniš seboj,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

JUGOSLAVIJA IŠČE IZHODA

VSE ODLOČITVE MORAJO BITI NA PODLAGI:

"neodvisnosti in edinosti države"

PRAVITA MINISTRA CVETKOVIČ IN
MAČEK PO SESTANKU KABINETNEGA
SVETA V BEOGRAD.

Kraljevi namestnik knez Pavle je povabil druga dva regenta, vojnega ministra in šefa generalnega štaba na kabineto sejo v kraljevi palači, da skupno odločijo, ali se naj Jugoslavija protivi Nemčiji, ali naj sklene kak kompromis, ali pa se naj Nemčiji ukloni.

Proti večeru javnosti ni bilo še nič znanega, kaj namerava storiti vlada, toda vsekako je prišlo iz uradnih krogov obvestilo, da vlada skuša najti sredstvo pot in če mogoče, kompromis.

Poročilo, ki je bilo izdano zvečer, niti najmanj ne omenja važne seje kronskega sveta, kjer so bili navzoči trije regenti in sicer knez Pavle, dr. Ivo Petrovič in dr. Radenko Stanković, ministrski predsednik Dražisa Cvetković, ministrski podpredsednik dr. V. Maček, vnunjsi minister dr. Aleksander Cincar-Marković, vojni minister general Peter Pešić in šef generalnega štaba general Peter Kosić.

Mesto tega poročila samo obseja napačna poročila o naraščajočih nemirih med Hrvati v Bosni in Hercegovini.

Uradno poročilo o izvanredni seji

Uradno poročilo pravi: "Z ozirom na vznemirljiva poročila glede političnega položaja, ki namenoma prihajajo od različnih strani, sta ministrski predsednik Cvetković in podpredsednik Maček danes izjavila, da odgovorne oblasti pazno tehtajo in prevladajo vse dogodke in da so vse odločitve postavljene vedno na prvo mesto in to je: neodvisnost in edinstvo države."

Kakšne so bile nemške zahteve ali predlogi, ki jih je v torek popoldne stavil knezu Pavlu nemški vnunjsi minister v.

Ribbentrop na Brdu, ni znano, da pa so bile zahteve stavljene, se zatrjuje v diplomatskih in političnih krogih. Vlada pa vsa taka poročila zavira in pri vsem tem ne pojasni, zakaj je knez Pavle nenadoma odpotoval v Slovenijo.

Ravno tako uradno še ni bilo pojasnjeno, zakaj sta prejšnji teden ministrski predsednik Dražisa Cvetković in vnunjsi minister dr. Aleksander Cincar-Marković šla na Dunaj in kaj sta dosegla. Povedano je bilo samo, da sta s Hitlerjem in von Ribbentropom razpravljala o "skupnih interesih obeh držav" in sicer v ozračju prijateljstva.

Kaj želi Nemčija od Jugoslavije

Diplomatski krogi pravijo, da Nemčija od Jugoslavije želi naslednje:

1. Da podpiše pogodbo trozveze.
2. Da dovoli, da nemške armade korakajo po dolini Morave in Vardarja proti Grški in skozi Macedonijo v Albanijo.
3. Da se v nemškem pomenu besede drži kar najstrožje nevtiralnosti.
4. Da se za bodočnost vojaško, politično in gospodarsko brez vsakega dvoma zveže z Nemčijo v novem redu Evrope.

Najbolj pa je jugoslovansko javnost razburila vest, ki jo je prinesel budimpeštanski list "Magyar Ország", ki pravi, da je Nemčija poslala Jugoslaviji ultimatum, čegar vsebina pa ni znana. To vest pa je takoj zanikala urada izjava, ki pravi, da Nemčija do Jugoslavije nima nikakih sovražnih namenov.

Omejitev delovanja konzulov

Državni departament je naprosil italijansko vlado, da omeji delovanje svojih konzulov v nekaterih krajih v Zdr. državah. Državni tajnik Hull je naprosil italijanskega poslanika v Washingtonu, da naroči svojim vojaškim in mornarskim atašejem, da državnemu departamentu poročajo o svojem gibanju in delovanju izven distrikta Columbia in da sta konzulata v Detroitu in Newarku zaprta. To je ameriški odgovor na zahtevo italijanske vlade, da zapreta ameriška konzulata v Palermo in Napoli, ker sta v vojaškem okrožju.

Ženske v vojaški službi v Vzhodni Indiji

Iz Batavije v Holandski Vzhodni Indiji poročajo, da se bodo morale registrirati vse ženske, Holandske in domačinke, v starosti od 18 do 55 let. Pri registraciji bodo morale povedati kakšnega dela so vsele.

Ker manjka moških, bodo v slučaju potrebe skorogotovo ženske poklicane v vojaško službo.

Tozadevno poročilo je bilo te dni broadcastano po radio iz glavnega mesta Holandske Vzhodne Indije.

Živahnost na štrajkarski fronti

dnja ladjeltnice prizadeta vsled stavke . . . Pre teča stavka pri Aluminum Company v Edgewater, New Jersey . . . Za organiziranje klavniških delavcev v Chicagi

Na Wrightovem letališču pri Dayton, Ohio, grade razna poslopja in naprave za letalski zbor. Stroški bodo znašali 5 milijonov 900 tisoč dolarjev. Delavci, zaposleni pri gradnjah, so večidel člani Ameriške delavske federacije, ki so po dveh tednih že zopet zaštrajkali in sicer zato, ker je uprava poverila instalacijska dela v laboratorijih CIO električarjem. Zastopnik Delavske federacije John Breidenbach pravi, da je za sedanjo stavko odgovorno armadno vodstvo, ker je ob koncu zadnje stavke Federacija jasno in razločno povedala, da bodo njeni člani spet zastavljali, kakorhitro bo sprejet na delo kakšen neujijski delavec oziroma član CIO.

Gradnja ladjedelnice prizadeta vsled stavke.

V Orange, Texas, je zastavkalo 247 delavcev "Consolidated Steel Corporation of Texas", ki dobavljajo potreben material za gradnjo novih ladjedelnic, v katerih bodo zgradili dvanajst nadaljnjih križark za ameriško mornarico. Zaradi stavke v jeklarni je bila tvrdka, ki gradi ladjedelnice, prisiljena odpustiti štiristo svojih delavcev.

Preteča stavka pri Aluminum Company

V Edgewater, N. J., ima Aluminum Company of America veliko tovarno, v kateri je običajno zaposlenih nad tritisoč delavcev. Tovarna ima precej vladnih naročil. Te dni so vprizorili CIO delavci tajno glasovanje če naj zaštrajkajo, ako družba ne bo ugodila njihovim zahtevam glede povišanja plač.

Delavci hočejo čimeti deset centov več na uro in posebno plačo za nedeljsko delo. Kompanija je delavcem že pred več meseci obljubila povišanje plač pa ni držala svoje obljube.

Nicholas Zonarič, predsednik Aluminum Workers of America, je odpotoval v Pittsburgh, kjer se bo začel pogajati z glavnim vodstvom Aluminum Company of America. Spor si prizadeva uravnati tudi zvezni posredovalec William Cann, ki ima v New Yorku svoj urad.

Za organiziranje klavniških delavcev.

Pred vdom v čikaške klavnišnice se vsak dan pojavja večje število članov Packing House Workers organizacije, ki s plakati pozivajo delavce, kateri so zaostali s plačevanjem unijskih prispevkov, naj nemudoma store svojo dolžnost.

Slidna agitacija se vrši pred Pittsburgh Crucible jeklarno v Midland, Pa.

Pregled dnevnih dogodkov

Poslanik se je zavzel za katolišk. duhovnika

V Moskvi je katoliška cerkev, ki jo vodi Amerikaneec Rev. Leopold Braun. V cerkev so že ponovno vdrla roparji ter odnesli vse, kar jim je prišlo pod roko. Župnik Braun se je pritožil pri ameriškem poslaniku v Moskvi Lawrence A. Steinhardt. Ameriški poslanik je pozval ruskega ministrskega predsednika Molotova, naj preišče ozadje teh pogostih vlomov in ropov. Molotov mu je obljubil, da bodo krivci najstrožje kaznovani, če jim bo prišla policija na sled.

Rickenbacker je boljši

Slavni ameriški letalec Eddie Rickenbacker, ki se je hudo ponesrečil z letalom Prekontinentalne zrakoplovne družbe, kateri predseduje, je najbrž prestal krizo. Leži v bolnišnici v Atlanti, Ga., ter se je v torek prvič zavedel. Pojedel je dva sendviča ter govoril z zdravniki in strežnicami. Nato se je spet ovestil ter začel fantizirati o aeroplanih.

Rickenbacker se je posebno proslavil tekom svetovne vojne, ko je kot ameriški letalec sestrelil nad dvajset nemških zrakoplovov.

Avtnesreče v New Yorku

Med vsakimi desetimi žrtvami avtnih nesreč v newyorški državi je sedem pešcev. Mesece februarja so avtne nesreče zahtevale 182 človeških življenj. Največ nesreč se zgodi ob četrtkih.

Angleške izgube na morju

V tednu, ki se je končal 23. februarja, so izgubili Angleži štirinajst ladij, ki so imele skupno 60 tisoč 886 ton, dočim smo Nemci raztrobili v svet, da je izgubila Anglija v tistem tednu 215 tisoč ton.

Angleška admiralteta priznava, da so izgubili Angleži tekom sedanje vojne 3 milijone 27 tisoč 500 ton.

Star panj

75 letni Charles M. Winchester, predsednik velike tiskarske firme v Albany, N. Y., preživlja medene tedne v Floridi s svojo 28 letno ženo.

Winchester, ki je velik prijatelj Alfreda E. Smitha, ima iz prvega zakona šest odraslih sinov.

Winant pri Churchill

V torek zvečer je povabil angleški ministrski predsednik Winston Churchill k sebi na večerjo novega angleškega poslanika John G. Winanta.

Karol in Magda na Portugalskem

Bivši rumunski kralj Karel in njegova žena Magda Lupescu, ki sta živela na Španskem, odkar sta pred 7 meseci zapustila Rumunsko, se nahajata "nekje na Portugalskem." Zadnje mesece sta živela v Palace hotelu v Sevilji, v ponedeljek pa sta se z avtomobilom peljala na "izprehod" in se nista več vrnila v hotel. Čez mejo na Portugalsko sta pobegnili v bližini Badajoz. Na portugalski strani meje ju je sprejel njun komornik Ernest Urdareanu, ki je že v decembru pobegnil iz Španske na Portugalsko.

Registracija delavcev v vojnih industrijah

Demokratski assemblyman Eugene Bannigan iz Brooklyna je predlagal v državni zbornici, naj bi bili registrirani vsi delavci, zaposleni v narodno obrambni industriji. Vsakemu naj bi odvzeli tudi odtise prstov. Delavec bi dobil nato izkaznico, s katero bi se moral na zahtevo izpričati pri civilni ali vojaški policiji. Po cenitvah nekega uradnika delavskega departamenta je v vojni industriji v newyorški državi zaposlenih približno 300 tisoč delavcev.

4 mesece v zaklonišču

Lord Horder, predsednik odbora, ki proučuje zdravstvene razmere v zakloniščih, je poročal v parlamentu, da je ponedel na deželi naletel v tem pogledu na strašne razmere. Znani so mu slučajji, ko so bili otroci podnevi in ponoči v zaklonišču. V nekem zaklonišču je dobil nekaj starih in bolnih oseb, ki že štiri mesece niso videle sončne svetlobe.

Ne ve, koliko žen je imel

V Cicero, Ind., je te dni obhajal svoj 100. rojstni dan Richard Denny, veteran iz ameriške državljanske vojne. Pravi pa, da ne ve, ali je bil poročen devetkrat ali trinajstkrat. Sedanja njegova žena je stara 86 let.

"Kadar mi je bilo dolgčas, sem šel in si poiskal ženo," pravi Denny.

Nova stavka na Wrightovem letališču . . . Gra-

Novi stavka na Wrightovem letališču . . . Gra-

Manj dela v Penna.

Državni delavski urad v Harrisburgu, Pa., poroča, da se je število zaposlenih oseb zmanjšalo za 70 tisoč. To je pa le začasen pojav, kajti v nekaterih industrijah se meseca marca konča sezona, ki se pa poleti spet obnovi.

Avtni industriji bo zmanjkalo jekla

"American Machinist" poroča, da bo morala amer. avtna industrija že tekom naslednjih 60 ali 90 dni omejiti produkcijo, ker ji bo zmanjkalo jekla. Nekaterih vrst jekla že zdaj primanjkuje, vsled česar je vsa produkcija ovirana.

Richard W. Millar, predsednik Vultee Aircraft Corporation, izjavlja, da bo zrakoplovna industrija postala v dognem času ena največjih in najbolj pomembnih industrij v deželi.

V teku prihodnjih 18 mesecev bodo zgradile ameriške tovarne 37 tisoč vojaških letal, dočim je bilo v zadnjih 37 letih—izza prvega poleta bratov Wright—zgrajenih vsega skupaj le 85 tisoč letal.

Zdaj izdelujejo tovarne letala večidel le za armado in mornarico, ko bodo pa izvršile vsa tozadevna naročila, jih bodo začele izdelovati za privatne. Po mnenju zrakoplovnih izvedencev, ni več daleč čas, ko bodo letala v veliki meri nadomestila avtomobile. Postajala bodo čedalje cenejša in varnejša.

Žitni izvedenec odpotoval v London

S Člpperjem je odpotoval na Portugalsko in odtam v London Thomas B. Campbell iz Montane, ki velja za enega največjih žitnih izvedencev na svetu.

Ameriška živila za Špance

S parnikom Rdečega križa "Cold Harbor" je dospela na Špansko precejšnja množina ameriških živil, ki so jih takoj odpeljali iz Seville na šestih truckih proti Madridu.

Živila bo razdelila žena ameriškega poslanika med revne madridske prebivalce.

Nov kruh

Ameriški peki so se potom svojih organizacij oziroma delegatov domenili, da bodo začeli s 1. aprilom peči nov kruh, ki bo vseboval izredno veliko množino vitamina D-1.

KIPAR GUTZON BORGLUM UMRL

Iz Chicaga poročajo, da je umrl v Henrotin bolnišnici 73 letni kipar Gutzon Borglum, ki je vklesal like najznačilnejših ameriških osebnosti v skulpturo pobočje gore Rushmore v South Dakoti. Liki Washingtona, Lincolna, Jeffersona in drugih so vklesani v živo skulpturo ter so tako veliki, da jih je mogoče videti iz razdalje več milij. Smrt je kiparja prej dohitela, predno je mogel završiti to ogromno delo.

Podlegel je srčni kapi, ki je bila po zdravljenju posledica prenapornega dela.

Južna Afrika ne prosi pomoči

Zadnje čase so se razširile govorice, da bo na prošnje južnoafriške vlade ameriška mornarica zaščitila Južno Afriko. Včeraj je južnoafriški ministrski predsednik po radio naznanil, da so tozadevne vesti neutemeljene ter da ni dežela prošla nikogar za pomoč, ker ima na razpolago vsa sredstva za obrambo.

Čangkajšek se zanaša na pomoč

Čangkajšek, ki je vrhovni poveljnik Kitajcev v njihovi borbi proti Japoncem, pravi, da se tudi vbodoče zanaša na pomoč Združenih držav, Anglije in Rusije. V interesu teh dežel je, — je izjavil, — da premagamo Japonce, in to bomo tudi storili. V splošnem ne potrebujemo, da bi se nam kakšna država v orožju pridružila, pač pa potrebujemo njene nevtiralnosti.

Banditi oropali dekleta

25 letna knjigovodka Anna Feldman je šla po gospodarskem naročilu v banko po \$1177 dolarjev, ker je bilo treba plačati delavce Venetian Embroidery Company v tovarni na zapadni 26. cesti v New Yorku. V elevator sta stopila ž njo vred dva mlada človeka, ki sta pobila njo in elevatormana na tla ter ji odvzela torbico z denarjem.

Vrata elevatora sta zaprla za seboj in izginila med množico. Drzen rop se je završil ob dveh popoldne.

Eksplozija v tovarni za gumij

Iz Deepwater Point, N. J., poročajo, da je nastala eksplozija v tamkajšnje DuPontovi tovarni. Eksploziral je aparat za pripravljanje umetnega gumija. Ker je to zelo nevaren proces, je bil aparat postavljen za močnim zidom izven tovarne. Poškodovan ni bil nihče, katerjalna škoda je pa precejšnja.

Poziv Bethlehem Steel Company

Ko je izdala Bethlehem Steel Company svoje letno poročilo, je njen predsednik Eugene G. Grace pozval 140 tisoč delavcev, naj sodelujejo z upravo pri nagnem završenju vojnih kontraktov, katerih ima kompanija za več kot tisoč milijonov dolarjev.

V svojem pozivu je Grace naglasil, da je način ameriškega življenja odvisen od sodelovanja med delavci in delodajalci.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation), Frank Sakar, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50.—. Za New York na celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 2-1242

SOLUN

Pohod nemških armad skozi Bolgarsko proti grški meji ter angleško-turško oboroževanje za morebitno novo vojno na Balkanu sta ponovno vzbudila zanimanje za staro grško mesto Solun.

Solunsko pristanišče bo ohranilo svojo veliko strateško važnost, pa če pade v nemške ali v angleške roke. Za Angleže bi bil Solun ključ, ki odpira zadnja vrata v Evropo. Če se ga Nemci polaste, bi dobili z njim važno oporišče za napad na Sueški kanal, obenem pa tudi kontrolo nad vso Grško.

Ko so se raznesle vesti o nameravani nemški zasedbi Bolgarske, so govorili v Londonu, da je cilj angleške politike v Sredozemlju "zaščititi angleške pridobitve", kar bo pa mogoče edino iz izkrcanjem angleškega vojaštva na evropskem kontinentu.

O tem vprašanju bodo odločevali Grki, ki so pustili angleške letalce v deželo ter dali Angležem važna oporišča v Egejskem morju.

Grkom ostajajo zaenkrat tri možnosti: Lahko sedijo in konferenčni mizi in priznajo svoj poraz, četudi so se njihove armade slajno obnesle v bojih z Italijani. V skrajnem slučaju bi se mogli še dalje boriti, ali bi pa odprli vrata dežele Angležem in jim pomagali v njihovi ofenzivi.

Ako bi Grki dovolili Angležem izkrcati na grških tleh veliko armado, s tanki, topovi in drugimi vojnimi potrebščinami, bi igralo solunsko pristanišče zopet eno najvažnejših vlog.

Tekma svetovne vojne so zavezniki iz Soluna zadali centralnim silam prvi odločilni udarec.

Strahovite bitke, vršile se leta 1918 na zapadni fronti, je zatemnili važnost ofenzive, ki jo je začel general Franchet d'Esperey meseca septembra onega leta na solunski fronti.

V manj kot enem mesecu so Srbi, Francozi, Angleži, Italijani in Grki pod Espereyevim poveljstvom onesposobili Bolgarsko za boj, kar je porazno vplivalo na centralne velesile.

Turkom, ki jih je klesil general Ailenby na jugu, je kar iznenada začela prečiti nevarnost tudi s severa. Ni jim torej kazalo drugega kot prositi za mir.

To je bil začetek konca. Dva meseca kasneje se je zrušil nemški vojni stroj.

Zavezuška ofenziva se je začela 1. septembra leta 1918. Bolgarska je kapitulirala 29. septembra, Turčija pa 30. oktobra.

Solun je ustanovil macedonski kralj Aleksander Veliki leta 315 pred Kr. roj. Zdaj je moderno mesto z 250 tisoč prebivalci ter na široko odprto zračnim napadom.

Solun je zelo važen, ker kontrolira dolino Vardarja in Strume, edini dve balkanski naravni poti do Egejskega morja. Prodiranje po njih je pa izredno težavno, bodisi pozimi, bodisi poleti.

Grki so v sedanji vojni utrdili mesto in okolico. Solunsko pristanišče je trideset milj široko ter je najvažnejše pristanišče ob Egejskem morju. Mimo vodi edina železniška zveza med Balkanom in Atenami. Dokler se bo Solun vzdržal, sovražnik ne bo mogel zasesti Grške.

To je tudi vzrok, čemu se Angleži tako zelo zanimajo za to grško mesto. Pravijo namreč, da zamore razmeroma majhna sila v okolici Soluna zadržati dosti močnejšega sovražnika. Z grško in turško pomočjo lahko obrani Solun šest angleških divizij, to je od 70 do 90 tisoč mož.

Po izkrcanju angleško-francoske ekspedicijske armade 5. oktobra 1915 je bilo v Solunu 150 tisoč vojakov, ki so se zakopali na 50 milj dolgi fronti, segajoči od močvirij reke Vardar do Otranskega zaliva ob nasprotni strani polotoka.

Toda armada je morala biti naposled povečana na 600 tisoč mož, četudi ni bilo takrat še nobenega bliznjega, modernih letal in oklopnih divizij.

Petdeset milj dolgo fronto so morali čedalje bolj širiti, da je slednjič segala od rek Viosa in Divoli v Albaniji, kjer se danes bore Grki in Italijani, pa prav do doline reke Strume.

Dasi veljajo sedanje Hitlerjeve priprave v prvi vrsti pohodu skozi Bolgarsko, vodi dosti boljše pot do Soluna po dolini Vardarja v Jugoslaviji.

Dobički American Telephone and Telegraph Co

Iz letnega poročila American Telephone and Telegraph Co. je razvidno, da je zaslužila družba pri vsaki akciji 10 dolarjev 8 centov, dočim je znašal leta 1939 zaslužek pri akciji 9 dolarjev 24 centov. Družba ima pet tisoč milijonov dolarjev premoženja. Lani je bilo instaliranih 950

tisoč novih telefonov. Njihovo skupno število znaša 17 milijonov 484 tisoč. Družba ima 322 tisoč uslužbencev in 630 tisoč delničarjev. Skupni dobiček je znašal 210 milijonov dolarjev. Izmed uslužbencev se jih je 57 tisoč registriralo za obvezno vojaško službo.

Predpustna zabava Delavskega društva v Brooklynu

Ker se ni dosedaj se nihče oglasil, smatram za svojo dolžnost, nekoliko poročati o izredno dobro uspeli veselici, ki jo je priredilo naše Slovensko Delavsko Podporno društvo v soboto, dne 22. februarja v prostorih rojaka Franka Arneža v Ridgewoodu.

Naše društvo je izza svojega obstoja imelo že precej piknikov in veselice, vsak pa mora priznati, da se ni še nobena naša prireditev glede udeležbe in finančnega uspeha tako izredno obnesla kot se je ravno ta veselica.

Slovenska samostojna društva imajo čedalje težje stališče. Člani se staramo, potrebne naraščaja pa ni. Društvena blagajna potrebne vedno večjih finančnih virov, da bo mogoče zadostiti našim naraščajočim obveznostim. Asementov nam pod nobenim pogojem ne kaže zviševati, zato je edina naša pot, da se s pomočjo prireditelj finančno podpremo in opomoremo.

To je na prvi pogled povsem enostavno, nikakor pa ne v resnici. Skrbeti moramo, da bodo naši gostje imeli res nekaj od tega, če nas počaste s svojo navzočnostjo. Nihče naj bi se ne vračal proti jutru domov jezen in čemerikar, misleč: — Le zakaj sem plačal vstopnino, saj vse skupaj ni bilo tišega denarja vredno!

Naše goste moramo že vsaj tako zadostiti kot smo jih v soboto, 2. februarja, pa se smemo vedno nadati velike udeležbe.

Že vsaj tako zadostiti, — pravim, treba je pa, da jih zadostimo še bolj, da bo o naših prireditvah vsa slovenska naselbina govorila in se jih bo tudi vsa slovenska naselbina z veseljem udeleževala.

Pripomniti moram, da tega

ne pišem toliko kot društveni odbor, pač pa kot privatna oseba, kot nepristranski opazovalec. Povedal bom naravnost, kar mi je na sren.

V dvorani je bila postrežba še primeroma dobra, toda naši ljudje se kaj ra di tudi ob hri zbirajo, vsled česar bi ne bilo napačno, če bi imel gospodar Frank ob takem navalu kakšnega zmogljivega pomočnika, kajti njegova soproga je umela v kuhinji dovolj opravka. Po mojem mnenju niso bile krvavice primeren prigrižek za tak večer. Ali bi ne bilo bolje postaviti v dvorani tik ob vhodu mizo ter prodajati sandviče in sveže ali prekajene klobase? Na veselico ne pride nihče večerjat, vsakemu se pa prilže sem pa tam kakšen grizljaj, ki ga lahko stojijo ponjize.

Prodaja tiketov je dobičkonosna, toda pri tem je treba precejšnje previdnosti. Na naši veselici so prodajalke častno rešile svojo nalogo in sicer zato, ker niso bile vsiljive. Nič bolj zopernega ni namreč kot je vsiljiva prodajalka, ker gost ne kupi od nje, da bi društvo koristilo, pač pa zato, da se je odkriža.

Lep pozdrav in še enkrat — najlepša hvala vsem!

Frank Košak, predsednik.

Najmlajši poljedelci sveta

Na moskovski kmetijski razstavi so vzbujali pozornost posestnikov zlasti oddelki, ki so prikazovali kako silno se je izpremenilo življenje raznih dolejš pol divjih plemen Sovjetske Rusije. Nekatera plemena Sibirije so bila na tako nizki stopnji omike, da se niso presla od lova in ribištva na nomadsko stopnjo. To se seveda ne sme šteti v greh tem narodom, kajti v strogi in negostoljubni prirodi se verne Sibirije ni bilo misliti na smoteno živinorejo in poljedelstvo, dokler ruski zootehnik s križanjem niso pridobili goveda, ki prenaša sibirsko podnebje in dokler Mičurinovi učenci niso ustvarili rastlinstva, ki je odporno proti mrazu in daje plod tudi v najhladnejših predelih. Danes so dani ti osnovni pogoji in sibirski ljudstva prehajajo k živinoreji in poljedelstvu.

Eden izmed najmlajših poljedelskih narodov sveta so vsekakor Tofalari, ki bivajo ob vznožju Sajanskih gora. Doslej so bili Tofalari siromašno pleme, živeči od lova, ribolova in od primitivne reje severnih jelenov. Zaradi izredno težkih življenjskih pogojev so izumirali in njihovih bednih šotorov je bilo vse manj in manj. Odkar pa se v Moskvi močno zanimajo za samostojno narodno republiko Tuvo, ležajo ob izviru Jeniseja, je tudi Tofalarom napočila nova doba, kajti pot v Tuvo drži preko tofalarskega ozemlja.

Vlada jim je odkazala stalna selišča ter jim zgradila veliko moderno selo z novimi svetilnicami, hišami, bolnico, elektrarno, šolo, klubsko čitalnico in veterinarski ambulatorijem. V vasi je tudi državna prodajalna, fotografski atelje in celo brivnica. Selo se imenuje Aligdzher in je središče narodnega področja Tofalarjev. Narod se je prej imenovali Karagasi, kar pomeni menda črnega kozla. Odkar pa je nastopila reforma, si je pleme nadelo novo ime, to

pot človeško ime, kajti tofa pomeni v njihovem jeziku človek. Tofalari pa ljudje.

Tofalari so sedaj stalno naseljeni ter se bavijo s poljedelstvom in živinorejo. Pred tremi leti so prvič posejali oves, jčemen in pšenico, ki doslej v teh predelih še nikoli niso uspevali. Sinovi tega sibirskega plemena so tedaj nedvomno najmlajši poljedelci sveta. Lani so pridelali po 15 stotov ovsu in po 12 stotov pšenice na hektar, kar je za njihove prilike izredno mnogo. Goje pa tudi kumare, krompir, čebulo in drugo povrtnino. Mičurinsko znanstveno poljedelstvo prodira v najbolj obljubene kraje Sibirije, kjer doslej ni bilo niti misliti na kakršnokoli poljedelstvo.

TAT IZ UGLEDNE RODBINE

V blagajni najvišjega sodišča v Ljubli so odkrili poneverbo v višini 200.000 škvodov. Poneverba je zbudila tem večjo pozornost, ker izvira tat, dr. Carlos Calvet de Magalhães iz zelo ugledne rodbine. Njegov oče je bil minister. Oblastem se je javil sam.

Peter Zgaga

NEKAJ KRATKIH IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA

Jasno znamenje

Nekateri ljudje imajo že sroč, da so vedno enaki, da se namreč ne postarajo in da ne vtisnejo leta vanje svojih znamenj.

S tem mislim seveda moške, kajti ženske si znajo z umetnimi pripomočki ohraniti mladostno zunanost.

Že nad petindvajset let poznam rojaka, in ko sem ga prejšnji teden po petih ali šestih letih spet videl, se mi je zdel natančno tak kot tisti dan, ko je pred četrto stoletja stopil s parnika na ameriška tla. Visok, slok, kodrolas, svežega mladostnega obraza, naglih mladinskih kretenj. Z eno besedo — eden tistih redkih ljudi, ki mu na prvi pogled ne moreš uganiti, če je vdel šele petindvajset pomladi ali če leze že v šestdeseto leto.

Jaz sem ga takoj spoznal, on

pa mene ne, dokler nisem spogovoril.

Moji čestitki, da je še vedno mladinski, se je kisl nasmešnil in mi začel praviti, da je prejšnje in zadnje čase teval vsakovrstnih del in pkliev, naposled se je pa vendarle ustanovil. Zdaj je svoj gospodar, zadovoljen svojo usodo, ima biznes ter še vedno prost in svobodni kar tudi upa do konca ostati. — Na notranje sem še vedno isti kot sem bil, in tudi na znanje se menda nisem dosti spremenil, če smem verjeti tistim ki mi to zatrjujejo. Navzlic temu sem se pa moral strašno postarati, — je zamišljeno pomnil.

Kaj nimaš več pri ženskih srečeh? — sem ga precdržno vprašal.

O, — se je nasmehnil, — tistega blaga pa kolikor bi hotel, pa mi niso posebno mar. Navzlic temu me pa ženske o pozarjajo, da sem se postaral. — Ali te s tem žalijo? — sem ga vprašal.

Niti na misel jim ne pride, da bi me žalile in niti ne vedo, da me opozarjajo na starost.

Nisem ga umel, dokler mi ni natančneje razložil.

Takole pred petnajstimi desetimi leti, — je rekel, — me je vsaka, če sva količkaj bolj intimno govorila, resno vprašala: — Zakaj se ne oženiš? Po svoji zunanosti, pa tudi po svojem sren vsakega drugega posekaš. Le zakaj se ne oženiš? — Teh vprašanj ni bilo ne kraja ne konca, kadar koli me je v žensko družbo zaneslo. Danes je pa vse drugače. Nobena več me namreč ne vpraša: — Zakaj se ne oženiš? — pač me pa vseprek sprašujejo: — Zakaj se nisi oženil? — Na sebi moram torej imeti kakšno posebno, le ženskam opazljivo znamenje, ker nočejo več vedeti, čemu se ne oženim, pač pa, čemu se nisem oženil. Temu znamenju se pravi starost.

Prepozno

Našim kmečkim krčmar v starem kraju ni v pogledu snaznosti dosti čitati. Povečini so take, da popotnik z veseljem krene v njo ter z naslodo zaužije naročeno jed in pijačo.

So pa, Bogu bodi potoženo, tudi izjeme, za katere zdravstvena oblast ne ve ali pa noče vedeti.

Prijatelj, ki je predlanskim tri mesece največ peš potoval po starj domovini, mi je pravil, da ga je nekega vročega poletnega dne zanesla pot v samotno krčmo visoko gori v Davci.

Rečem ti, — mi je zatr dil, — da take umazanije nisem videl med vojno niti v romunskih gostiščih. Debela, umazana, inastna, po gnoju zavdajajoča krčmarica mi je prinesla četrtinko vina. Nisem mogel piti, kajti kozarec in steklenica sta bila tako umazana, da se ni videlo skozi. Lačen sem bil. Po kruhu se je pašla jata muh. Naročil sem ji torej, naj mi mehko skuha dve jajci: Kdove, kam je šla po nje, ker je ni bilo precej dolgo iz kuhinje. Naposled je vseeno prinesla naročeno. Začel sem iskati nožič, da bi prebil lupino, toda ona me je prehitela. Iz mastne kite je potegnila lasno iglo ter jajci na obeh koncih prebujala.

PRVO BOMBARDIRANJE IZ ZRAKA

Leta 1849 so Avstrijci oblegali Benetke. Mesto je bilo že od leta 1814 pod avstrijsko oblastjo. Leta 1848 pa je izbruhnil v Benetkah upor pod vodstvom nekega advokata iz Mljeta. Benečani so oglašili svojo lastno republiko.

Avstrijska vojska je mesto obkolila in ga začela oblegati. Benečani so se Avstrijem upirali leto dni. Dne 22. junija l. 1849 so Avstrijci uporabili prvokrat v zgodovini zažigalne bombe. Na 200 majhnih balonov so privezali po 15 kg zažigalne snovi. Te balone so privezali na prave velike balone in ob ugodnem vetru odjadrali nad Benetke. Nad mestom so zažgali snov, ki so jo nosili baloni ter jih spustili nad Benetke. Nesreča je hotela, da je zapihal nasprotni veter in zanesel vse balone nad avstrijsko taborišče, kjer so povzročili veliko škodo.

Koledarje in Pratike dobite pri zastopniku Glas-a Naroda" v Vaši naselbini.

DARILNE POŠILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN	\$ 2.00
200 DIN	\$ 3.95
300 DIN	\$ 5.75
500 DIN	\$ 9.00
1000 DIN	\$17.50
2000 DIN	\$34.00
5000 DIN	\$82.50

V DINARJIH

50 LIR	\$ 2.25
100 LIR	\$ 4.45
200 LIR	\$ 9.20
300 LIR	\$13.50
500 LIR	\$21.75
1000 LIR	\$43.00
2000 LIR	\$85.00

V LIRAH

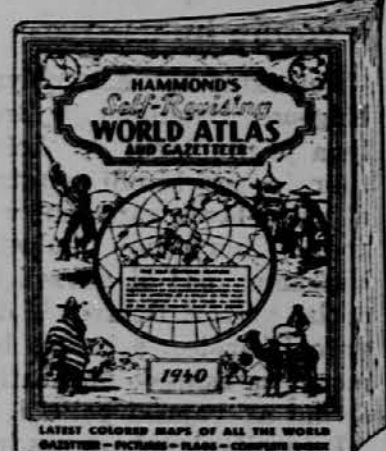
Ker zaradi položaja v Evropi parniki nereditno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Velik razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
111 POTNIŠKI ODDJEL : 111
216 West 18th Street, New York

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vestí potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev
42 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma označenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid naše celice svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MEJE
NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA
Cena 25 centov
Pošljite svoto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVIJA
KUPON, ki ga dobite s atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojničujnih držav, kakor bodo premenjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 West 18th Street
NEW YORK, N. Y.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES POSTAL MONEY ORDER, ako je včas to priročno

Kratka Dnevna Zgodba

TITO COLLIANDER:

Žanetka

Če se usedeš v tramvaj, ki te vinese gorice in oranžne gaje in popelje na jug in vozi vzdolž alžirske obale ob zalivu, se čez žejna bova v samotnih pušavskih pokrajinah. Ko se bo pa uro vožnje pripelješ v mestce Maison Carée. Tu v Maisonu Carée-ju so živinski sejmi. In tako sem stal na tem živinskem sejmišču, ki je obraslo z nizkimi palmami, in sem držal ličnega oslička za povčelce. Kupil sem ga bil, in sicer od Arabca, ki ni mogel najti dovolj primer-nih besed, da bi bil mogel z njimi zadostno opisati vse tiste lepe lastnosti in čudovite čednosti, ki so dišile tega oslička. Jaz sem prav pobožno gledal na svojega oslička, zakaj čeprav bi bil prebredel vso Alžirsko, bi ne bil mogel nikjer najti kakega bolj izvrstnega osla — so-dež po besedah Arabca.

Skrbijo v sren sem nato pre-pustil Žanetko nekemu bitju s fesom na glavi. Ta človek je bil poglavar neke tako zvane karavanzerije, kar pomeni toliko kot slabo gostišče. Nato sem se odpeljal nazaj v Alžir, da bi pripravil vse potrebno za čudovito ekspedicijo.

Že zgodaj zjutraj sem bil spet v Maison Carée-ju, bil sem preskrbljen z odejo in s toplim oblacičom s skicirko in likarskimi potrebščinami in z torbico.

Nato sem odvedel Žanetko, to svojo osličo z dvorčiča gostišča, pogrnil sem ji odejo po hrbtu, obesil sem dve vreči, po eno na vsako stran, kjer so bile vse potrebščine, in sem dejal svojem osličku: "Tako Žanetka, zdaj se bova pa oba, ti in jaz, podala na prekrasno potovanje. Najine oči bodo videle vse najlepše, najine noge naju bodo ponesle visoko čez gole hribe in po mračnih dolinah, kjer rastejo zelene oljke, palme in ližane. Prepotovala bova

Ta cesta je vodila na jug in na obeh straneh te peklenske poti se je na daleč okoli raztezala ravnina s samimi vinogradi. Tu pa tam je kako koča ali hišica, ki je obdana z mareličnimi ali drugimi drevesi in z visokimi palmami, ki se odražajo z neba.

Žanetka se je počasi ntotovili-la ob robu ceste. Avtomobili so brželi mimo; tu ni nikogar, ki bi prepovedal takšno brzino. A potem se je Žanetki za-hotelo, da je obstala. Postavi-la se je počez na cesto in je sta-la. Prijazno sem jo potrepil po lakotnicah. Ni se zganila. Razjahal sem in sem jo vlekel nekoliko časa naprej in ji pri-tem vzpodbujajoče prišepeta-val. A to ni nič zaleglo.

"Tako, tako," sem dejal, "nu-trujena si in ta cesta ti ni všeč. Kaj nemara misliš, da se meni zdi lepa? Brez dvoma bo te ce-ste kmalu konec. Na vsak na-čin pa bova malo počivala."

Potegnil sem Žanetko s ceste in začela se je okoričati z red-ko travico, ki je ondi rasla. Sam sem se usedel na rob ce-ste, zrl sem po rdeči in rumeni vinogradniški pokrajini, ki se je svetila v solnce, vzel sem kruh iz torbe in pa čutaro vina in sem začel jesti in piti, saj sem bil v najbolj srečni neved-nosti tega, kar me je še čakalo. Ko sem se na-sitil in si prižgal cigareto — tukajšnji tobak je zelo dober — sem vstal, prijel Žanetko za povodec in sem ho-tel nadaljevati potovanje. Ve-se-lo sem živčgal ko sem se ne-del na hrbet živali in sem se ji začel dobrikati. Zares je prav-čno in nedolžno cepetljala kakih deset metrov dalje, a na-to se je spet ustavila.

"Tako, tako," sem rekel, "nikar mi spet ne nagajaj! Več jaz znam biti tudi hud!"

Pa sem jo s pestjo lopnil po lakotnicah. Šla je dva metra naprej.

"Kakšne trparije pa so to! Ali te bo treba zares občutljivo opozoriti na tvoje dolžnosti? Torej — kakor ti drago ..."

Spet se je postavila počez. Razjahal sem. Avto je šinil mimo. In Žanetka me je s san-jajimi očmi pogledala. Tako je bila ljubka in tako nedolžna je bila videti, ko da se ne bi bi-lo prav nič zgodilo.

"Saj, saj," sem si mislil, a glasno si tega nisem upal izre-či, "žensko bitje si, pa človek nikoli ne ve, kaj se skriva za tvojo prijazno vnanjastjo!"

In sree sem si obdal s hrpa-vo skorjo, prijel sem jo za uhelj in jo potegnil dalje.

Pa slednjic človek le ne more vleči osla. Kdove kako dolgo za seboj! Pa sem se spet usedel na njen hrbet. "Nemara boš vendar že shodila," sem si mi-slil v svoji lahkoverni duši.

Pa ne! Kar stala je!

Tedaj sem podivjal. S pe-klensko rečicam se obrazom sem šel na rob ceste, odlomil kaktejev trn, spet sem se use-del na Žanetko, dvignil sem ji rep in sem jo zbadel. To pa je zaleglo.

Tekla je po dolgi, enakomer-ni cesti, ki se je dozdevalo, da je ne bo nikoli konec. A čim sem nehal osličo zbadati, pa se je ustavila. To je bilo res stra-šno, in prav neprijetno je bilo sedeti, da sem imel ves čas ro-ko nazaj iztegnjeno in sem mor-al pri tem še obdržati ravno-težje. Zatorej sem zdaj pa zdaj razjahal in sem svoj kaktejev trn uporabljal še dalje. Sre-čal sem druge popotnike z osli in brez njih, pa se mi ni nihče začudil, saj sem počenjal isto

VELIKO LAŠKO PRISTANIŠČE GENOVA

Pogled na največje laško pristanišče Genova, katero so nedavno obstreljevale angleške bojne ladje in povzročile veliko škodo na pomolih in v ojaških skladiščih.

kot vsakdo, ki je imel osla Žanetkine vrste.

Za slenem avtomobilom sem tako srdito gledal, kolikor sem le mogel. Kakor rečeno, bilo je strašno.

Ko se je sonce že nagibalo k zatonu, sva prispela do konca tega cestnega pekla. Ondi ob vznožju hriba pa je drugo me-stece, ki se imenuje L'Arba.

Ustavil sem se pred neko ka-varno. Žanetko sem nesram-no pustil na cesti in sem šel no-ter. Pristopil sem k prvemu Arabcu, ki sem ga zagledal in mu dejal:

"Zunaj imam osliča, ali vas kaj mika, da bi ga kupili?"

Pogledal me je, rekoč:

"Najprej si ga moram ogle-dati."

Širokoustno sem hvalisal od-lične čednosti Žanetke, zlasti še njeno zanesljivost in marljivost — toda kmalu sem umolknil, zakaj toliko napak, kot jih ima Žanetka, ni imel še nikoli no-ben osel. Arabec kar ni mogel do sapa, tako mi je hitel naštevati njene velikanske napake.

Zdaj je imela prav toliko na-pak, kakor je imela odličnih lastnosti takrat, ko sem jo bil kupil. In ta zagovodni Arabec ji je še vzdignil rep in dejal:

"Preveč je lena, da bi sploh hodila." Zakaj videl je stare in nove brazgotine.

Prodal sem Žanetko natanč-no za petino manj, kot sem bil jaz dal zanjo.

In ko sem potem sedel na strehi blazno drvečega avtom-ba, sem si dejal, vračajoč se v Alžir, da ne bom nikdar več ku-pil osla, ne da bi mu prej ne pogledal pod rep.

NA ČUDOVIT NAČIN REŠEN POLICAJ.

Lizbonski listi obširno pišejo o čudoviti rešitvi nekega poli-caja. Policaj je opozoril na uli-ci dva pijanca, naj mirujeta. Pijanca ga nista poslušala, pač pa sta ga napadla. V pretepu z njima je bil policaj ranjen.

Pijance ga je obstrelil z revol-verjem. Krogla je predrila plaš-čnato pa je zadela ob skatljico za tobak, ki jo je imel policaj v žepu. Na tej skatljici se je krogla odbila in padla v hlače. Policaj je imel samo malce o-smojeno kožo, življenje pa je le odnesel iz pretepa.

PESMARICA "Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čorin
Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slo-venških pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Pub-lishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Ladje na dnu morja

Vsak dan beremo o potop-ljenih ladjah. Malokdo pa po-misli, kaj se s trupi teh ladij prav za prav zgodi, ko jih po-žrejo morske globline.

Običajno menimo, da so naj-težje poškodbe potopljenih la-dij tiste, zaradi katerih so se pač potopile. V mnogih prime-rih je tu li res tako, na primer če torpedo raznese kakšno so-vražno ladjo ali če ladja zgori. Zelo pogosto pa nastanejo glav-ne poškodbe šele tedaj, ko izgi-ne trup z morske površine.

Če vzamemo natančno, mo-ramo razlikovati tri stopnje razdejanja. Prvič razdejanje, ki povzroča, da se ladja potopi (požar, sovražni izstrelki, vi-har), drugič poškodbe med po-topitvijo v globino in tretjič uničjo-če vplive, ko ladja že leži na dnu.

Premislimo najprvo dogaja-nja med potjo v globino. S čed-alje večjo silo vdirajo vodne ma-e v notranjost ladje, čeda-je večji postaja njih pritisk na prostore, ki so še napolnjeni z zrakom in ki se na zadnje raz-letijo. Najdebejeja bruna in železni nosilec se pri tem lom-i, kakor trske, pregrade in vrata se vdirajo, bolneči vodni vrtnici nezasišane sile divjajo — kotji notranjost ladje in trga-jo s seboj najtežje predmete, ki povzročajo s svoje strani na-daljnje razdejanje.

Istovčasno se pospešuje pada-nje v globino. Samo lahke le-sene ladje ali ladje, ki so nato-vorjene z lahkim blagom, spla-vajo polagoma na dno in se le-gajo manj razmeroma rahlo. Vse ostale ladje in pred vsem seveda oklopne vojne ladje ter tovorni parniki s težkim tovo-rom udarjajo, ko so se napol-nili z vodo, z vso silo ob dno in se tam pogosto razbijejo na drobne kose ali pa se zarijejo globoko v blato.

Kolikor je še ostalo od trupa, pričenjajo potem uničevati na-daljni vplivi. To so pred vsem morski toki, ki prenašajo trup prav čisto sem in tja. V plit-kih vodah imajo takšen učinek celo valovi in plime ter oseke. Poleg mehaničnih vplivov se uveljavljajo uničujoči kemični vplivi. Ščasoma razje in raz-to-pi morska voda lahko vse ko-vinske dele.

Tudi živali in rastline dopri-našajo svoj delež. Čeli gozdo-vi alg se naselijo na razbitine, milijoni in mirijarde najrazlič-nejših morskih rastlin in meh-kužcev. Njihove izločnine in o-stanki, njihovo apno in kre-menica naraseta pogosto do tako debelih in težkih plasti, da se zlonijo še zadnji ostanki pod to težo. Po drugi strani pa mo-rejo te izločnine in ti ostanki za-polniti tudi notranjost ladij-skih trupov, tako da okameni-jo in kakor predpotopne živa-

J A V N A ZAHVALA

Podpisani si štejem v prijeto-dolžnost tem potom prav iskreno zahvaliti, vsem mojim prijateljem in znancem iz New Yorka in okolice, kakor tudi s parnika "Lovčen", ki so me obiskali za časa moje bolezni v Long Island College bolnici v Brooklynu, N. Y.

Posebno zahvalo izrekam na tem mestu za obisk slovenske-mu župniku cerkve sv. Cirila iz osme ceste v New Yorku, častitemu Rev. Pius J. Petricu.

Sedaj se, hvala Bogu, poču-tim prav dobro, ter se že ne-kaj dni nahajam na svojem ljubnem mestu na parniku "Lovčen."

Še enkrat iskrena hvala vsem skupaj! Vaše iskreno pri-jateljstvo mi bo ostalo za ve-čno v spominu.

Prav prisrčno Vas pozdrav-ljam in kličem: Bog Vas živi!

Vaš udani:
V. POPOVIĆ
parnik "Lovčen",
Pier No. 1, North River,
New York, N. Y.

MLIN NA MURI SE JE POTOPIL.

Iz Murskega Središča poro-čajo, da se je na Muri zgodila huda nesreča. Majenov mlin, ki je bil privezan na Muri, je bil zadnji čas preobložen in so je potopili. Škodo cenijo na 40 tisoč din.

ČLOVEŠKO TELO IN ELEKTRIKA.

Zdravniki bolnice v Ilfordu že delj časa proučujejo problem zakaj nekateri ljudje bolj pri-vlačujejo naše strelo kakor drugi. Nedavno se je namreč v Ilfordu zgodilo, da je ena sama strela ubila sedem ljudi. Naj-zanimivše pa je bilo, da je o-stalo mnogo ljudi na istem kra-ju, kjer je treščilo, povsem ne-poškodovanih. Zato so jih po-zneje skrbno preiskali in zdrav-niki upajo, da bodo zbrani po-datki služili k pojasnitvi sta-rega problema.

Že dolgo namreč opažajo, da nekateri posamezniki privlaču-jejo elektriko nase bolj kakor drugi. Znano je, da je telo ne-katerih ljudi dober prevodnik elektrike, čeprav je človeško telo navadno slab prevodnik.

Zdravnik dr. Gerald de Lacey sodi, da je privlačnost telesa za elektriko v odvisnosti s te-le-sno elektriko. Prejšnje čase so mislili, da klični, ure in dru-gi predmeti privlačejo strelo v Ilfordu pa so ugotovili, da to ne drži.

JEZIK, KI NE POZNA BESEDE VOJNA.

Je ljudstvo, ki prave vojne nikoli ni poznalo. Najboljši dokaz tega je to, da v njego-vem jeziku ni izraza za vojno. Eskimji so to ljudstvo. Morda je zemljepisna lega njihovih dežel vzrok, da niso osedje ni-koli čutili poželenja do njih, morda pa tudi podnebje, ki bla-di pač sproti vse vroče nagone.

ŠIVALKE.

izvežbane na moških slamni-kih na male in box stroje do-be delo pri:

BOLIVIAN HAT CO.
663 BROADWAY
NEW YORK CITY
Tel.: GRamarey 7-5132
3-7, 10, 11

ZGODOVINSKI ROMANI

SVETOVNOZNA NEGA POLJSKE-GA ROMANOPISCA

Henrika Sienkiewicza

PO POSEBNI CENI

KRIZARJI
I. in II. zvezek, broš. ... \$3.75

MALI VITEZ
Vezano \$3.25

NAROČITE PRI:

Slovenic Publishing
Company

216 W. 18th Street

New York

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

ZA LETO 1941
Koledar

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivo-sti iz vseh dob in delov sveta ... Informa-tivna knjiga za vsakega rojaka, ki zasle-duje svetovne dogodke.

Citajte zanimiv članek:
"O LOVU IN LOVCIH,"
ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Veste lahko poljete v znamenih po 2 in 3 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:

Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914, EVROPA PRED SE-DANJO VOJNO, EVROPA L. 1940

NAROČITE GA
ŠE DANES

Slovensko-Amerikanski Koledar za l. 1941, Veli-ka Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni At-las (38 barvanih zemljevidov) — vse skupaj \$1.

MOZ SIMONE

—: ROMAN —:

Francoski spisal: CHAMPOL. — Preložil: LEVSTIK.

32

"Vi ne razumete radosti lova, tega veselja, ko človek preganja svoj plen in preži nanj, in kadar je uspeh negotov in divjačina nevarna, kljubuje svojemu sovražniku, ga naskoči in ga premaga, ukroti, ali pa mu vzame življenje z nevarnostjo svojega lastnega."

Po navdušenju lady Eleanor je Simona spoznala to, kar je slutila že šestokrat: redko silo strasti, skrito pod ledeno zunanjostjo, in prišlo ji je na um, da ne bi bilo dobro, biti nasproti teti zahe jeni plen, se manj pa sovražnik, ki ga je treba premagati.

"Toda," je nadaljevala lady Eleanor z izpremenjenim glasom, "zdaj nič več ne ljubim lova, sovražim ga. Niti piske ne morem videti."

Naglo je korakala mimo panoptij orožja, ki so visele po stenah, in vodila Simono skozi druge sobe, tako da je jedva imela čas, obendovati čuda, ki so bila nakopičena vsepovsod. Stredi teh vsakovrstnih umetnin iz vseh dob zgodovine, nabranih od celih redov bogatinov in mogotcev, se je zdelo lady Eleanor samo to in eno vredno omenbe.

"To časo je polarila kraljica Ana lordu Erlingtonu, ki je bil kancelar Angleske. Na tem ščit pa visj orožje Douglasa škotskega, čegar potomka je bila moja mati."

Nastevala je odlične naslove in važne službe, ki so dičile njene pradede. V njenem srečju se sedaj zmagoval rodbinski ponos nad ponosom na bogastvo, in ko jo je Simona poslušala, je mislila na tisto revščino, ki tiči na dnu vse naše osebnosti, na zasmeh usode in na to, kako malo vrednosti imajo pravzaprav ti slavni spomini in to ogromno premoženje za žalostno, bočno in osamljeno starost, ki se ji sama ne more veseliti in nima nikogar, da mu jih zapusti.

Razstava se je dozdevala lady Eleanor brez dvoma še nezadostna, kajti dodala je:

"Sprejemni prostori, galerija slik, sploh, prave znamenitosti erlingtonske se nahajajo v drugem delu gradu, ki je že dolgo let zaprt. Ta mali kotiček, v katerem prebivam, zadostuje puščavici. Tisti, ki pridejo za mano, naj vrnejo črti biš njeno življenje, njeno veselost in njen nekdanji sijaj."

Začutila je, da se ji obeta usoda, da bo morala ob sklepu svojega življenja napraviti prostor ljudem, ki ji niso pri srečju, in v tihih premišljevanju je korakala naprej.

Simona je mislila, da bo romanja konec, toda mesto da bi se podala k počitku, ki ji je bil videti zelo potreben, je obstala lady Eleanor pred novimi vrati, rekoč:

"Tu je moja soba. Vstopite!"

Med stanovanjem in njegovim prebivalcem je vedno neka neizrazljiva podobnost in skrivnostno soglasje; in Simonina radovednost, ki je bila že malo utrjena, je na pragu te sobe vnovič oživila. Kakor je pričakovala, je stopila zares v prečuden kraj, popolnoma dostojen nje, ki ji je služil v bivanščini. Ta ni bilo nobenega sledu uglednosti in utrudane pretiranega razkošja, ki je vladalo drugod. Španska stena je zakrivala peč, kjer nikdar ni smel goreti ogenj, in obsežna sobana s svojimi ozkimi okni je kazala otožno mravnost in ledeno goloto starih cerkva. Stoli z visokimi hrbtmi, izrezljani iz lesa, so bili podobni cerkvenim, in postelja s stebri in baldahinom, je vzbujala v prvem trenutku opomine na mrtvaški oder. Samo nekaj slik, zbranih v medoknico, je tvorilo edini okrasek golih sten; pred to skupino pa je stal klečavnik.

Simona je vedela, da so protestantje ravnotako hudj nasprotniki pobožnih slik, kakor jih pravoverniki časte, in začelo jo je silno zanimanje, kakšni so ti svetniki, ki jim teta posveča svojo posebno pobožnost.

"Stopite bliže, kratkovidni ste, in zdi se mi, da iz te razdalje ne morete videti ničesar," je rekla lady Eleanor, ki je opazovala vse njene kretnje.

Simona se je približala.

Niti žalostnega Kristusa, niti z žarki ovenčane Bogorodnice, niti zamaknjenih svetnikov v zlatih gloriolah ni bilo videti tam, kamor so se obračali pogledi lady Eleanor in kamor so se dvigale njene prošnje in tožbe v tistih trenutkih, ki jih vsi poznamo, ko se človek šibi pod bremenom svojega življenja ter se, na konec svojih moči in na dno, podaja iskat tolažnikov in opore v nevidni deželi onstran sveta. V bogatem okviru, zašitem v črn pajčolan in ovenčanem z zimzelenom, so bile na črno-barunastem ozadju razvrščene zlatoobrobene miniature. Srednja je bila podobna možu, ki bi ga bila Simona skoro da smatrala za svojega očeta, toda užaljenega, oslabelega in potrtega od neozdravljive bolezni; kroginkrog pa so se nahajali obrzki otrok, nedolžni, smejoči se obrzki, rdeči in zlatolasi, vzorni zgledi preveč angeljske lepote.

"To je moj mož ... in to so moji otroci ..." je izpregovorila lady Eleanor.

Njene oči so ostale suhe; nemara so bile prelile že toliko solz, da niso mogle izražati ničesar več razen bolečega srda in bridke upornosti.

In Simona je videla v drugih okvirjih kitice iz las, suho cvetje, obledel trak in celo nerodno risbo, načekano od detinske roke, brezmiselnice in vendar gniljive relikvije, revne sledove, ki se jih človek oklepa, sledove mrtve sreče in ljubezni, ki je vendar noče popolnoma izgubiti.

Ndova in mati je imela samo še to in ni iskala ničesar od canaj. Njena ljudstinja in zagrizena strast se je bila izpremenila v čedenje, ki je zatrla vsako drugo misel in vsako nado. Na črnem traku so se blestele v srebrnih črkah svetopisemske besede, morda edine, ki se jih je še spominjala.

"Zaslišal se je glas v deželi Rama. Rahela objokuje svoje otroke in se ne da utolažiti, zakaj ni jih več."

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Ali bo človeštvo izumrlo

To vprašanje ni tako nesmiselno, kakor bi se morda zdelo na prvi pogled, kajti z njim si beli glavo mnogo učenjakov. Nekateri izmed njih trde, da je dolgotrajno življenje človeštva na zemlji odvisna od količine ogljikovega oksida v zraku. Ogljikovega oksida ali oksiga je zdaj zelo malo v zraku, približno 3 stotine odstotka, zato je to zelo dragocen plin. Če bi ga bilo v zraku še manj, bi se na zemlji toplota zelo zmanjšala, če bi pa povsem izginila, bi se temperatura znižala približno za 20 stopinj. Človeštvo bi pa zaradi tega še ne izumrlo, kakor ne izumre zaradi zimskega mraza. Vzrok njegovega konca bi bil drugi. Brez ogljikovega oksida namreč ne morejo živeti rastline. Potrebujemo ga za svoje dihanje, kakor mi potrebujemo zrak. Človek ne more živeti brez kisika, rastline pa ne brez ogljikovega oksida. Če samo nihanje količine ogljikovega oksida v zraku je povzročalo verjetno doslej nastanek ledenih dob.

Zaloge ogljikovega oksida se zmanjšujejo s tem, ker se vežejo na rastline. Povečujejo se pa s tem, ker ga izdihavajo ljudje in živali in s sežiganjem premoga. Te zaloge bi pa ne zbadostovale, ko bi ne delovali vulkani. V zračni plasti okrog zemeljske oble je okrog 2.100 milijonov kilogramov ogljikovega oksida. Učenjaki so izračunali, da rastline porabijo na leto okrog 69 milijonov kg ogljikovega oksida. Ko bi ne delovali vulkani, bi zalega ogljikovega oksida zadostovala za približno 100 let. Toda zaloga se stalno izpopolnjuje zaradi delovanja vulkanov. Dokazano je, da so nastopile po živahnem delovanju vulkanov, ko se je zaloga ogljikovega oksida v zraku povečala, toplejše dobe. S tem si tudi razlagajo, zakaj so nastopale ledne dobe. Med ledenimi dobami so namreč vulkani mirovali. Tako so na primer v diluvialni dobi vulkani povsem mirovali. V terciarni dobi so pa bili zelo živahni in zato je tudi tedaj bilo mnogo toplejše. Ker se je v zadnjih 20 do 30 milijonih let zemlja ohladila le neznatno, smemo sklepati, da je delovanje vulkanov praktično večno.

Človeštvu bi torej grozil ko-

LAZNE OPOROKE SO GA SPRAVILE V JEČO.

Čudno naključje je dalo Amerikancu Roosbornu misel, da je začel ponarejati oporoke in je na zadnje prišel v ječo.

Roosborn je strastno zbiral stare in redke knjige. Kupoval je kar cele knjižnice. Kar je imelo vrednost, je spravil, druge, manj vredne knjige pa je prodajal največjim starinarjem kot velike dragocenosti. Nekoč je zopet kupil celo knjižnico. Med drugimi knjigami je našel staro svetopisno. Ko ga je pregledoval, je našel v njem preko sto let staro oporo. Oporočitelj se v tej oporoki pritožuje nad svojim sinom in pravi, da ga razdedinjuje zaradi slabega vedenja, vse svoje imetje pa zapušča hčerki svojega brata. Ko je Roosborn oporo prebral, je začel takoj poizvedovati, ali je bila ta oporoška znana in če ni morda ostala v tej knjigi, da bi splon kdo vedel za njo. Obrnil se je na agencijo privatnih detektivov za potrebne podatke. Zvedel je, da je oporočitelj sin podedoval vsa imovina po svojem očetu, potem pa je vse imetje prenesel na svoje otroke. Zvedel je tudi, da so njegovi potomci oporočiteljeve nečakinje, ki bi prav za prav morala po oporoki dedovati revni ljudje v Oregonu. Roosborn je šel nekega dne sam v New York in je sporočil dedičevim naslednikom vsebino oporoke. Sporočil jim je, da jo bo izročil sodišču. Ti so se zbaljali sramote, zvedeli pa so tudi, da so nasledniki prave dedinje revni, zato

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner

228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 W. 18 St., New York

so dobro plačali Roosbornu, naj uniči oporoke.

Ta priika Roosbornu ni dala več miru. Začel je zbirati ropkopise prednikov raznih bogatih Amerikancev in ponarejeval oporoke. Preden se je lotil takega posla, je zbral vse podatke o njih. S tem zvišani si je nabral mnogo denarja. Nazadnje pa jo je le skupil. Sam se je namreč ujel v past.

Nekega dne se je prijavil pri bogatem bankirju T. Grahamu. Ta ga je sprejel in lepo poslušal. Roosborn mu je pripovedoval, kako je od nekega njegovega nečaka kupil knjižnico in je med knjigami našel lastnoročno oporočo njegovega prednika, polkovnika sudanske vojske Benjamina Grahama. Bankir se je smejal, prosil je Roosborna, naj ga malo počaka, ko se je vrnil, pa sta prišla z njim dva policista, ki sta ponarejevala takoj aretirala. Polkovnik Graham namreč ni mogel pisati, ker je v vojni izgubil obe roki, oporoška pa naj bi bila njegov rokopis iz tistih časov, ko ni več imel rok.

Pri ponarejevalcu so naredili potem preiskavo in so našli cel predal ponarejenih ali prena-rejenih starih dokumentov, ropkopisov znamenitih ljudi, vladarjev, umetnikov, pesnikov, papeževih bul in celo edikt Karla Velikega.

SVETILNI PLIN USMRTIL TRI DEKLETA.

V Českem Brodu bi se morala poročiti 23 letna Vlasta, hči nekega kmeta Rehaka. K poroki je prišlo vse Rehakovo sorodstvo in Vlastina prijateljica Blažena Struna iz Radnice. Ker je bilo stanovanje premajhno, da bi mogli vsi gostje v njem prenočiti, so odšle nevesta, njena mlajša sestra in njena prijateljica prenočevati v sosedno hišico, ki je pripadala nekemu mesarju in ki so jo običajno uporabljali kot skladišče za polhovito. Ker se mlada ženska naslednje jutro ni pokazala, so odšli ponje in so jih našli vse tri mrtve. Ponoči so se bile zadušile od svetilnega plina, ki je uhajal iz poškodovane peči.

PRVA ŽENA JAPONSKE KAVE.

V poskusnih vrtovih japonskega poljedelkega ministrstva v bližini Tokia so nabrali pol kilograma kave. Pri-delek je gotovo majhen, a vendar zelo važen, ker je to sploh prva kava, ki so jo pridelali na Japonskem. Strokovnjaki so vsadili kavovce, ki so jih prinesli iz Brazilije, in so z uspehom zelo zadovoljni, ker dokazuje, da bi mogla kava rasti tudi na Japonskem. Ni izključeno, da bodo začeli v tej deželi pridelovati to poživilo za domačo potrebo na veliko.

EKSPLOZIJA NA SVATOVANJU.

V neki vasi pri Sisku se je poročil 20 letni Josip Šiška s 17 letno Katico Sterc. Po poroki so se zbrali svatje v hiši ženinovih staršev, kjer se je kmalu razvila lepa zabava. Svatje so pili, peli in se smejali. Najbolj vesel je bil ženinov priča Josu Brič, ki je od časa do ča-

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50

ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50

ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50

Zorko Prelovec—15 SAMOSPEVOV za glas s klavirjem 1.25

ŠEST PESMI ZA GLAS IN KLAVIR 1.00

ALBUM SLOVENSKEGA NARODNIH PESMI za glas in klavir 1.00

Frane Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 65

Ferdo Juvanec—12 MLADIH LET, moški zbori 40

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (moški in mešani) 50

Moški zbori

OSKAR DEV: Barčica: Oj, taaj šecel je šov; Kam ml, fantje, drev v vas pojdemo 20

OSKAR DEV: Srečno, ljuba moja; Ko ptičica na tule gre; Šeč: Moj očka ma konjčka dva; Dobiv sem pišence; Slovo: Je vplnila luč 40

EMIL ADAMIČ: Modra devotica (belokranjska) 20

Vso noč pri potoci 20

Jurjeva 25

Hvali Mica domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 25

VASILIJ MIRK in A. GROBMING: Vetril: Po gradlini 30

FERDO JUVADEC: Zjutraj 20

Slovanska 20

PETER JEREJ: Pella roža; VASILIJ MIRK: Podokolica 20

ZORKO PRELOVEC: Ko so fantje proti vasi šli 20

Le enkrat še 20

Slava delu 20

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potkan ples 35

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

sa ustrelil iz pištole, ki jo je prej vedno nabasal s modnikom, ki ga je imel v usnjeni torbi. Ko so se svatje posteno najedli in napili, so začeli igrati razne družabne igre. Med to zabavo je stopil v sobo Ciril Ovsenik, mlad kmet, ki sploh ni bil povabljen na svatovanje. Udeležil se je igre, ki je bila ravno na vrsti. Ko ga je zadelo, da mora poljubiti tri dekleta, od njega izbrane lepotic niso pustile, da bi jih poljubil. Ciril je postal ves rdeč od jeze. Med nadaljevanjem igre se je Ciril približal veselemu Brliču, ki je imel torbo s smodnikom. Naenkrat je padla cigareta za smehovane v smodnik. Nastala je eksplozija. Ko se je dim izkidal, je bilo po sobi vse narobe in razdejano. Svatje so ležali po tleh s črnimi in krvavimi obrazi. Srajca nesrečnega Brliča je gorela. Smrtno

nevarno poškodovani so bili Brlič, njegova žena in še dva druga svata. Sodišče bo sedaj ugotovilo, ali je Ciril Ovsenik iz nasvetovanja vrgel cigareto v smodnik, ali pa ga je le slučajno zažgal z gorečo cigareto.

UMIRAJOČEGA JE OKRADEL.

Frane Nedog iz Ptuja se je v onemoglosti zgrudil na Trgu svobode. Pri tem je dobil smrtno poškodbo, ki jim je podlegel in umrl. V času, ko je takorekoč umirajoč ležal na nosilnicah na hodniku tukašnje bolnišnice, pa se je smukal okoli njega mlajši možki, ki je zadrževal, da pozna njegove sorodnike. Pozneje so ugotovili, da je v tem času izginila pokojnemu Nedogu dragocena moška ura. Vendar osumljenec taji krivdo.

R. H. JOHNSON & CO. INVESTIRANE VREDNOTICE

64 WALL STREET

NEW YORK

Boston

Philadelphia

Troy, N. Y.

Albany, N. Y.

Nudimo, brez vsake obveznosti od vaše strani, popolno analitično postrežbo v delnicah in bondih, ki jih želite imati ali pa jih nameravate kupiti.

Pišite po seznam privlačnih delnic, ki donajajo velik dobiček—delnice v vrednosti \$8.00 so prinesle \$3.50 dobička leta 1940—cena delnice \$10.50—redno trimesečno izplačevanje dividend.